

Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul
Economic și Social European și Comitetul Regiunilor
Strategia europeană privind infrastructurile de cercetare și tehnologie
COM (2025) 497 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/382/04.11.2025,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. - Senatul României

(1) Constată că:

- a) Strategia europeană pentru infrastructurile de cercetare și tehnologie stabilește o viziune pe termen lung pentru extinderea și consolidarea acestui ecosistem, maximizând contribuția sa la viitorul științific, tehnologic și industrial al Europei;
- b) Ecosistemul european de infrastructuri de cercetare și tehnologie de talie mondială este un atu unic care permite progresul științific, stimulează inovarea, consolidează competitivitatea și conectează talentele la nivel transfrontalier.

(2) Consideră:

- a) în congruență cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - i) documentul strategic permite o abordare ecosistemică cuprinzătoare a provocărilor comune cu care se confruntă infrastructurile de cercetare și tehnologie, propunând în același timp o serie de acțiuni care să răspundă nevoilor specifice ale acestor infrastructuri;
 - ii) documentul oferă un cadru strategic pentru orientarea punerii în aplicare a acțiunilor relevante în materie de infrastructuri de cercetare și tehnologie și va contribui la deblocarea potențialului inovator al Europei în diferite sectoare strategice, precum IA, științele vieții, observarea Pământului, tehnologiile cuantice, energia de fuziune, biotehnologia, tehnologiile energetice curate și regenerabile și materialele avansate;
 - iii) Strategia este în concordanță cu obiectivele ambițioase în ceea ce privește infrastructurile de cercetare și tehnologie ale propunerii privind programul Orizont Europa din următorul cadru financiar multianual al UE (2028-2034), precum și cu propunerea privind Fondul european pentru competitivitate;
 - iv) investițiile în infrastructuri de cercetare și tehnologie contribuie la promovarea la nivel european a progresului bazat pe cunoaștere, atrăgând talente la nivel mondial în sprijinul inițiativei „Alegeți Europa”;
 - v) dezvoltarea infrastructurilor va fi esențială pentru conștientizarea „celeia de a cincea libertăți” - libera circulație a cercetătorilor, a cunoștințelor științifice și a tehnologiei în SEC; realizarea acestui obiectiv necesită investiții sporite pentru construirea,

modernizarea și exploatarea infrastructurilor, pentru a consolida competitivitatea și poziția UE de lider în domeniul științei de frontieră.

b) de comun acord cu Autoritatea Națională pentru Cercetare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, că:

- i) Uniunea Europeană are nevoie de dezvoltarea capacității instituționale la nivel național și regional pentru a putea gestiona eficient fondurile și a putea răspunde rapid schimbărilor de priorități;
- ii) este importantă cooperarea și coordonarea între autoritățile naționale și Comisia Europeană, pentru asigurarea unei implementări eficiente, adaptate contextului național;
- iii) este necesară facilitarea accesului beneficiarilor la finanțare prin simplificarea procedurilor administrative și reducerea sarcinilor birocratice, pe baza unor mecanisme transparente de evaluare, monitorizare și raportare; astfel se va urmări simplificarea administrativă, reducerea complexității programului și alocarea adecvată a resurselor financiare, astfel încât programul să nu devină atât de complex sau de costisitor încât să devină o povară disproporționată pentru statele membre sau pentru instituțiile de cercetare.

(3) Subliniază:

a) conjugat cu Ministerul Afacerilor Externe, că:

- i) Strategia va contribui la creșterea competitivității europene, prin sprijinirea consolidării poziției de lider mondial în domeniul științei, tehnologiei și inovării;
- ii) punerea în aplicare a Strategiei va contribui la creșterea investițiilor și dezvoltarea de noi modele de finanțare și noi tehnologii, adoptarea tehnologiilor digitale și a IA și stimularea competențelor;
- iii) Strategia va îmbunătăți, va asigura și va armoniza accesul la serviciile de infrastructură, va consolida guvernanta, precum și dimensiunea internațională a acestora, inclusiv realizarea suveranității datelor critice, protejând în același timp activele europene.

b) în convergență cu Autoritatea Națională pentru Cercetare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, că:

- i) susținem ferm aplicarea echilibrului geografic în implementarea Strategiei, ca element de bază pentru reducerea disparităților între statele membre, asigurarea unui acces egal prin formare și servicii de sprijin;
- ii) documentul trebuie să contribuie la reducerea decalajului de inovare al UE față de principalii săi competitori globali, dar și la nivel intern în interiorul Uniunii între statele membre, pentru a accelera transformarea digitală și ecologică a economiei și pentru a crea un mediu de afaceri competitiv și rezilient, în concordanță cu celelalte inițiative strategice ale Comisiei Europene;
- iii) susținem promovarea unui cadru de guvernanta pe mai multe niveluri, care să asigure participarea tuturor părților interesate, menținând în același timp o flexibilitate adecvată de implementare în contextul tot mai dinamic al politicilor europene.

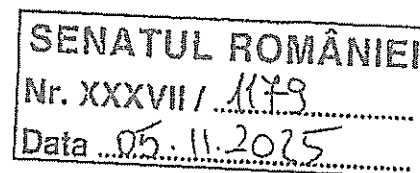
Art. 2. - Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința dinnoiembrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin(2) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului
Mircea ABRUDEAN

București, ... noiembrie 2025

Nr. ...

Comisia pentru Afaceri Europene**RAPORT**

la

Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Strategia europeană privind infrastructurile de cercetare și tehnologie

COM (2025) 497 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Strategia europeană privind infrastructurile de cercetare și tehnologie, COM (2025) 497 final.**

Comisia a dezbătut prezenta comunicare în ședința din data de 4 noiembrie 2025, care s-a desfășurat în format hibrid, în conformitate cu articolul 138 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea examinării, au fost analizate Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene și Notele Ministerului Afacerilor Externe și Autorității Naționale pentru Cercetare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării.

Comisia pentru învățământ, știință și inovare nu a avut obiecții pe textul comunicării.

Descrierea comunicării

Strategia identifică provocările cu care se confruntă ecosistemul european al infrastructurilor de cercetare (RI) și al celor tehnologice (TI): fragmentarea politicilor și a finanțării în UE; colaborarea limitată între infrastructuri; oportunitățile insuficiente de acces și procedurile complexe de acces la infrastructuri, atât pentru cercetători cât și pentru întreprinderi; lacunele în materie de competențe; potențialul neexploatat al digitalizării și al adoptării IA; obstacole în calea reutilizării datelor pentru cercetare.

În aceste condiții, strategia are ca obiectiv general să asigure că mediul academic / de cercetare și sectorul industrial din Europa au la dispoziție instalații de vârf ușor accesibile, date de înaltă calitate și servicii adaptate care stimulează excelența științifică și tehnologică, precum și competitivitatea.

Pentru îndeplinirea obiectivului, documentul strategic propune un set de acțiuni pe cinci direcții:

1) consolidarea ecosistemului european de infrastructuri de cercetare și tehnologie printr-o abordare cuprinzătoare a consolidării capacităților și mobilizării investițiilor, îmbunătățirea alinierii nevoilor utilizatorilor, instalațiilor și serviciilor disponibile, asigurând în același timp conformarea la prioritățile strategice ale UE;

2) consolidarea accesibilității infrastructurilor de cercetare și tehnologie ca o abordare integrată a serviciilor complementare pentru cercetători și întreprinderile inovatoare, inclusiv întreprinderile nou-înființate și întreprinderile în fază de extindere, pentru a sprijini progresele științifice și a stimula dezvoltarea, testarea și validarea tehnologiei, accelerând pregătirea lor pentru societate și pentru piață;

3) atragerea și cultivarea talentelor în Europa prin parcursuri profesionale solide în infrastructurile de cercetare și tehnologie, dezvoltarea de noi aptitudini și competențe, pentru a beneficia de inițiativa „Alegeți Europa”;

4) îmbunătățirea și simplificarea cadrului de guvernare pentru infrastructurile de cercetare și tehnologie cu scopul de a sprijini deciziile de investiții pe termen lung și a promova alinierea priorităților între statele membre UE și părțile interesate, consolidarea coordonării între sursele de finanțare și creșterea impactului investițiilor publice;

5) îmbunătățirea dimensiunii internaționale și a rezilienței infrastructurilor de cercetare și tehnologie prin cooperarea cu partenerii strategici care abordează provocări societale globale, îmbunătățirea integrării țărilor candidate și asociate în Spațiul European de Cercetare (SEC), sprijinind în același timp gestionarea riscurilor, în special în ceea ce privește accesul la date și instalații critice și promovând suveranitatea UE în domeniul tehnologiilor critice.

În urma examinării, membrii comisiei:

• constată că:

- Strategia europeană pentru infrastructurile de cercetare și tehnologie stabilește o viziune pe termen lung pentru extinderea și consolidarea acestui ecosistem, maximizând contribuția sa la viitorul științific, tehnologic și industrial al Europei;
- Ecosistemul european de infrastructuri de cercetare și tehnologie de talie mondială este un atu unic care permite progresul științific, stimulează inovarea, consolidează competitivitatea și conectează talentele la nivel transfrontalier;

• consideră:

- în congruență cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - ✓ documentul strategic permite o abordare ecosistemică cuprinzătoare a provocărilor comune cu care se confruntă infrastructurile de cercetare și tehnologie, propunând în același timp o serie de acțiuni care să răspundă nevoilor specifice ale acestor infrastructuri;
 - ✓ documentul oferă un cadru strategic pentru orientarea punerii în aplicare a acțiunilor relevante în materie de infrastructuri de cercetare și tehnologie și va contribui la deblocarea potențialului inovator al Europei în diferite sectoare strategice, precum IA, științele vieții, observarea Pământului, tehnologiile cuantice, energia de fuziune, biotehnologia, tehnologiile energetice curate și regenerabile și materialele avansate;
 - ✓ Strategia este în concordanță cu obiectivele ambițioase în ceea ce privește infrastructurile de cercetare și tehnologie ale propunerii privind programul Orizont Europa din următorul cadru financiar multianual al UE (2028-2034), precum și cu propunerea privind Fondul european pentru competitivitate;
 - ✓ investițiile în infrastructuri de cercetare și tehnologie contribuie la promovarea la nivel european a progresului bazat pe cunoaștere, atrăgând talente la nivel mondial în sprijinul inițiativei „Alegeți Europa”;
 - ✓ dezvoltarea infrastructurilor va fi esențială pentru conștientizarea „celelalte cinci libertăți” - libera circulație a cercetătorilor, a cunoștințelor științifice și a tehnologiei în SEC; realizarea acestui obiectiv necesită

investiții sporite pentru construirea, modernizarea și exploatarea infrastructurilor, pentru a consolida competitivitatea și poziția UE de lider în domeniul științei de frontieră;

- de comun acord cu Autoritatea Națională pentru Cercetare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, că:
 - ✓ UE are nevoie de dezvoltarea capacității instituționale la nivel național și regional pentru a putea gestiona eficient fondurile și a putea răspunde rapid schimbărilor de priorități;
 - ✓ este importantă cooperarea și coordonarea între autoritățile naționale și Comisia Europeană, pentru asigurarea unei implementări eficiente, adaptate contextului național;
 - ✓ este necesară facilitarea accesului beneficiarilor la finanțare prin simplificarea procedurilor administrative și reducerea sarcinilor birocratice, pe baza unor mecanisme transparente de evaluare, monitorizare și raportare; astfel se va urmări simplificarea administrativă, reducerea complexității programului și alocarea adecvată a resurselor financiare, astfel încât programul să nu devină atât de complex sau de costisitor încât să devină o povară disproporționată pentru statele membre sau pentru instituțiile de cercetare;

• **subliniază:**

- conjugat cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - ✓ Strategia va contribui la creșterea competitivității europene, prin sprijinirea consolidării poziției de lider mondial în domeniul științei, tehnologiei și inovării;
 - ✓ punerea în aplicare a Strategiei va contribui la creșterea investițiilor și dezvoltarea de noi modele de finanțare și noi tehnologii, adoptarea tehnologiilor digitale și a IA și stimularea competențelor;
 - ✓ Strategia va îmbunătăți, va asigura și va armoniza accesul la serviciile de infrastructură, va consolida guvernanta, precum și dimensiunea internațională a acestora, inclusiv realizarea suveranității datelor critice, protejând în același timp activele europene;
- în convergență cu Autoritatea Națională pentru Cercetare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, că:
 - ✓ susținem ferm aplicarea echilibrului geografic în implementarea Strategiei, ca element de bază pentru reducerea disparităților între

statele membre, asigurarea unui acces egal prin formare și servicii de sprijin;

- ✓ documentul trebuie să contribuie la reducerea decalajului de inovare al UE față de principalii săi competitori globali, dar și la nivel intern în interiorul Uniunii între statele membre, pentru a accelera transformarea digitală și ecologică a economiei și pentru a crea un mediu de afaceri competitiv și rezilient, în concordanță cu celelalte inițiative strategice ale Comisiei Europene;
- ✓ susținem promovarea unui cadru de guvernare pe mai multe niveluri, care să asigure participarea tuturor părților interesate, menținând în același timp o flexibilitate adecvată de implementare în contextul tot mai dinamic al politicilor europene.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu **unanimitatea** voturilor membrilor prezenți, formularea unui **Raport la COM (2025) 497 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului spre dezbateră și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentului Raport, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE,
Senator Rodica Cușnir

SECRETAR,
Senator Andrei - Emil Dîrlău